

de je bil dober ali pa slab. Kakor kupci pripovedujejo, je bil pa venderle slabeji, kot poslednji sv. Petra in Pavla. Domačih izdelkov je bilo precej na prodaj, kupca pa malo. Žitna cena raste od tedna do tedna; pravijo, de se tudi v Banati ni letina obnesla, takó, kakor se je mislilo; zgodna suša je k temu veliko pripomogla.

Kar pa semenj goveje živine zadene, je bil nekoliko slabeji od zadnjega; jarem nar dražjih volov je bil za 165 goldinarjev prodan. Tudi nekaj Štajarske živine je bilo na semnji viditi, ktera pa ni veliko kupca imela. Hrovaških prešičev so bili na semenj 190 glav pripodili, za ktere se pa kupci niso tergali. Konj je bilo po navadi veliko, posebno žebet, kupčija je bila pa sredna, mende zato, kér je bilo vse predrago. Stare in polomljene merhe so po 100 in še več goldidarjev celi; kdo vraka jih bo takó drago plačeval! —

Žalostno oznanilo Novic.

Pred enim dnevi smo po nekim pismi iz Dunaja žalostno oznanilo doble, ki ga tukej svojim dragim bravcam razglasimo; namreč, de ne bodo naš vrednik, gospod Dr. Bleiweis, kakor so v 30. listi sami pisali, proti koncu Kimovca v Ljubljano nazaj priti mogli, ampak pozneje; zato, kér Jih je ondi, ni davno, huda merzlica (tretjica) napadla, in predenj se te bolezni ne znebí, se ne morejo na pot podati, kar utegne pa še kake dni terpeti. Bog Jim daj kmali ljubezniivo zdravje!

Novice.

KRAJOPISJE.

Prevertanje ali prekopanje Ljubelja.

Marsikaj, kar se je pred časam le vošilo, pa zavoljo tež in zoperstav ni izpeljati dalo, se dan današnji spolnjeno vidi. Takó se tudi zna zgoditi s prevertanjem ali prekopanjem Ljubelja. Saj je pred nekaj časam v Ilirskim listu več bilo govorjeno, kakó potrebno bi bilo, de bi se tamkaj, kér drugej ni mogoče, boljši pot iz Korotana na Krajnsko odperla, in kakó de bi to ne bilo preteško. Kar namreč je skozi Štajarje železna cesta peljana, mora Koroško s svojimi perdelki, to je, nar več z železnino, preveč zad ostajati; kér vozinja po navadni cesti in čez hribe, je nekaj počasna, še bolj pa draga, in železne ceste ne kaže še zdaj tudi čez Koroško peljati. Ko bi se pa Ljubelj prekopal — od cerkve sv. Ane na Krajnski, do sv. Lenarta na Koroški strani — in pa še cesta v več krajih poravnala, bi se vender za zdaj veliko ložej vse blagó do Ljubljane k železni cesti perpeljevalo. Morebiti se sčasama zna ravno v ti meri železna cesta saj za konje napraviti, kér je za hlapone prestermó. Potroški sa prekopanje Ljubelja se pa tudi ne kažejo preveliki, ako se temu permeri, kar do zdaj obderžanje ceste čez višavo in zavoljo plazov potrebujejo.

Koroški stanovi so jeli več skerbeti, kakó bi se njih deželi z boljši cesto v ptuje pomagalo. Upati je tudi, de naš milostljivi Cesar Ferdinand I., ki veliko za to cesto potroškov dovolijo, bodo radi še to storili, kar bi za njo nar več pomagalo.

P. H.

List, kakoršniga so ptiči ljudém pisali.

(Konec.)

Tode tih vam storjenih dobrov ne spoznate, nas preganjate, neusmiljeno pobijate, kakor de bi bili vaši nar veči sovražniki. Spomnite se ljubi ljudé, de se vam bo to povračevalo, kér nimate z nami usmiljenja, desiravno smo božje stvari, kakor vi. Ni dolgo kar je bil prišel nekak vrabec povedat, de se je pod cerkveno

streho vgnjezdil, in je v nedeljo pri luknjici pridigo poslušal. On pravi: O, kakó so lepo v nedeljo gospod fajmošter pridigvali! djali so: „Ljubi moji kristjani! poslušajte me, in ne pozabite, de dobrotljivi Bog ni le samo človeka, ampak tudi vse druge žive stvari na sveti stvaril. Bog je do nas in do vših svojih vstvarjenih žival dober in usmiljen. Človek je po božji podobi stvarjen, torej si more prizadevati, kolikor je moč Bogu enak biti, Boga posnemati in takó božje prijaznosti vredniga se storiti i. t. d. Zato morete tudi vi do vših živih žival dobrin in usmiljeni biti, jih ne nepotrebno mučiti ali moriti, jim žalosti in britkosti ne napravljati in jih neusmiljeno ne preganjati.“ O, de bi ljudje po lepih naukah tega dobriga fajmoštra ravnali, gotovo mi bi se preganjanja ne bali, bili bi vedno veseli in Bogú bi neprehama hvalo peli, nič žaliga bi nam ljudje ne storili, njihovi otroci bi nas ne morili, srečni bi bili na sveti, dokler bi nas Bog pustil živeti.

Ljubi ljudé! S tem listam vas lepo prosimo, nehajte nas preganjati, zapisati, pobijati, loviti in moriti, saj smo božje stvari, kakor vi. Bodite nam dobrni, prijazni in usmiljeni, z veseljem vam bomo to dobroto povernili. Ne pustite v nedeljah in praznikih svojim otrokom po germovji stikati, gnjezd iskat, jih podirati in nedolžne mlade ptičke neusmiljeno moriti ali pa v hudo večno ječo zaperati. Učite svoje otroke, de nam bodo prijazni, dobrni in usmiljeni, tudi Bog jim bo dober in usmiljen, kdor pa ima rabeljsko serce do nas nedolžnih ptičkov, tudi do ljudi nikdar dobriga serca ne bo imel. Ljubi ljudé! še ene žalostne zgodbe vas moramo opomniti, ktero smo v veliki britkosti viditi mogli, ni dolgo tega. Nekak fant že odrašen, je zvedil kje orli gnjezdo imajo, gré, pleza po nevarnim skalovji takó dolgo, de do gnjezda pride; orlice vsame iz gnjezda, in jih prinese pokazat svojim tovaršem; pa kaj naredi neusmiljen rabelj? Vsim petim orlicem je noge porezal in jih po travniku pometal. Strašno so se revčiki mučili, leteti niso mogli, v groznih bolečinah so se prekucevali, neusmiljeni fantje so se jim pa smeiali: O ljubi ljudé! povéjte, ali ni to v nebó vpijoča pregreha? Taka neusmiljenost je gotove kazni (šrafinge) vredna. Torej še enkrat vas prosimo ljubi ljudé, ne bodite več takó kamnitniga in neusmiljeniga serca do nas. Bodite nam usmiljeni in gotovo bo tudi Bog do vas usmiljen! —

Podpisani mnogoverstni ptiči.

Oznanilo razstave sadja v Ljubljani.

Po zadnjim sklepi odborstva c. k. kmetijske družbe se bo letašnja razstava sadja v Ljubljani, ktero smo že v 33. listi oznanili, pervi dan Kozoperska pričela, ter bo celih osem dni v Križankih slehernimu ogledovavcu na ogled postavljenata, h kteri vse sadjo- in vinednikov povabimo.

Vredništvo.

Današnjemu listu je perdjana 20. doklada.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Kraju	
	26. Kimovca.	21. Kimovca.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	9	2	6
1 » » banaške...	2	18	2	36
1 » Turšice.....	1	15	1	15
1 » Soršice.....	—	—	—	—
1 » Reži	1	24	1	25
1 » Ječmena	1	10	1	14
1 » Prosa	1	6	1	—
1 » Ajde	—	—	1	14
1 » Ovsu	—	50	—	42

DOKLADA 20,

h 39. listu krajnskih kmetijskih in rokodélskih Novic. 1846.

Kdor želi, kako oznanilo v *Doklado* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 3 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 4 kr. in trikrat pa 5 kr.

Teržaški kupčijski list 19. Kimovca 1846.

	Gold.		Gold.		Gold.
Pavola nar lepši ... cent	31	Predivo	15—34	Jeklo v tružicah	
» » slabeji ... »	22	Konopnjina	15—18	N. 00	136—138
Pavolnata preja		omikana	20—32	» 0	130—135
nar lepši ... »	75	Žganje	barigla	» 1	127—130
» slabeji ... »	21 1/2	ali 46 2/3 bok	6—9	» 4 à 2	119—124
Dišeče žbice (Ge-würznelken)	45—48	Pšenica, starali 1 1/3 vag.	3 5/6—6	Kositar (Weissblech)	
Kava (kafé) nar lepši. »	46	Turšica .. » » »	2 1/4—3 5/6	tružica	15 1/4—16 1/2
» slabeji »	17 3/4	Rèž	3 1/4	Cin	58
Muškatovi oreški. »	245—260	Ječmen	2—2 1/3	Cink	12 1/2—18
Pôper	13 1/2—14 1/3	Oves	1 1/3—2 1/2	Olje zajed, orna ali 107	
Vanilja	funt	Fižol	3—15 1/6	funtov	
Sladkor (cuker)		Laneno seme	5—6 1/4	nar boljšiga	34
nar lepšiga ... cent	23 1/4	Laško pšeno (Reis)		» slabejiga	19 1/2
» slabejiga ... »	9—10 1/2	nar lepšiga ... cent	10—11	Olje laneno	16 1/2—17
Med	11—15	» slabejiga	7 3/8	cent	16 1/2—19
Zafran	funt	Usnje domače	53—70	Svila (žida) dalmatinska	
Šelak	cent	ptuje	46—47	in istrijanska	7 1/2—11 1/2
Kadiло	»	Volovske kože	41—46	funt	8 3/4—8 5/6
Galun	12—28	Ovcijih kož nar lepših sto	50	pajemontežka	6 1/4
Košenilja	funt	» slabejih	20	turška	
Žutnjak (kurkuma). cent	3 3/4—4	Svinc koroški	12	Mjilo (žajfa)	
Barvarski les		» španski in an-		nar lepšiga	19 1/2
višnjev	2 1/2—4 1/4	gležki	8 1/4—10 3/4	» slabejiga	11 3/4
rumen	4—5	Železo angležko, 10 cent.	60—76	Vosek	84—107
Pernambukov les »	10—40	» rusovsko	94	Volna oprana srednja	
Sandalovina (Sandel) »	2 1/2—3	» koroško	101—106	in lepa .. »	30—55
Indiga (čivit)	funt	Kotlovina (kufer) v		» slabá .. »	15—31
Brošč (Krappwurz)		plošah	55—60	neoprana srednja	
nar lepšiga	22—23	Medenina (mesing)		in lepa .. »	12—29
» slabejiga	20	v tablah	57—60 2/3	» slabá .. »	— —
Šmak	3—3 1/3	v svilu (drat)	57 2/3—74	Loj teržaški	20—20 1/2
Vitrijol višnjev	22 1/2—24 1/2	Žebljji krajinski v sod-	20—24	Terpentin	23—24 1/2
» zelen	2 2/3—2 5/6	cih 9—12—18 tavž.	260—262	Lim mizarski	20—22
		Živo srebro		Slaníkov (arengov) sodčik	— —
		cent		Sardelj	28—32

(52.)

Oznanilo novih bukev.

Pri J. K. Jeretinu, bukvarji in bukvo-tiskarji v Celji je rayno zdej v novim pravopisi natisnjeno na svetlo prišlo:

Sveto Opravilo za Šolarje.

Spisal Anton Slomšek, viši ogleda šol 1846.

Na lépo belim papirji natisnjeno, 155 strani debelo, terdo vezano velja 15 krajc. srebra, dobí se pa tudi v Celjskih nemških solah, kakor tudi pri erbih rajnciga J. Klemenza bukvoveza v Ljubljani, na starim tergi Nro. 155.

Rasen imenovanih bukev se v moji zalogi tudi vse sorte slovenskih in nemških molitevskih in mnogih drugih bukev po razni ceni dobí.

Tudi je pri meni na prodaj ravno sdaj na svitlo dana, prav lično izobražena podoba svetiga očeta Rimskiga Papeža.

PIJA IX.

En natis na prav lepim papirji velja 45 ali 40 krajc.; na navadnim pa le 30 krajc. srebra.

V moji založbi se tudi najde prav lični natis za žgrade Lavantinske škofije:

(1)

„Pro Antistite Nostro Antonio Martino.“

Povabim tedaj častitljivo duhovšino in vse po-božne Slovence imenovanih reči k meni kupit priti.

Janez K. Jeretin,
natiskar in bukvar v Celji.

(51.)

Oznanilo

kramarije pri Kovači (mlajim) v Šiški.

Kér sim une dni štacuno svojiga očeta v Šiški na svojo rokó prevzel, kjer bom prihodnjič ravno s takim blagam kupčeval, kakor do zdej moji spredniki; torej oznam, de se pri meni raznih žlahtnih jednih in pitnih reči (specarij) dobí na zbero, namreč: mnogoverstne sorte cukra in kofeta, žlahtniga laškiga, kakor tudi druge sorte olja, več sort laškiga pšena (rajža) nemškiga ješprenja, cikorije

(1)

in veliko drugih *dišav* (*gvircov*); razun tega pa tudi posebnih *žlahtnih vin*, to je: stara *Malaga*, *Cipro*, *Pikolit*, mnogoverstne *Karlovške vina*, *Jamajški rum* i. t. d.

Vse te reči in veliko drugih, kakoršnih posebno kmetje za svoje domačije potrebujejo, imam na zbiranje v svoji štacuni, nar boljši sorte in po prav niski ceni; kdor jih pride kupit, bo vidil, de mu jih nisim prehvalil.

Ravno takó vzivo priporočim dragim kmetovavcam tudi *štupo*, ki sim jo te dni iz *Dunaja* dobil, s ktero se ozima pšenica poštupa, predenj se seje, de snebjáva ne postane.

Le z dobrim blagam in majhno ceno si bom vse skozi prizadeval, dobro imé svoji štacuni, kakoršniga že davnej vziva, tudi prihodnjič ohraniti.

V Siški 17. Kimovca 1846.

F. J. Šmid.

(46.) (2)
Pri Janezu Giontinu, bukvarji v Ljubljani je na prodaj:
Ravno zdej na svetlo dana in prav lično izobražena podoba

Svetiga očeta Rimskiga papeža PIJA IX.

En natis na lepim papirji velja 1 gold.

(47.) (3)
Oznanilo.
Prav na novo napravljena štacuna v gosp. Šanteljnovi hiši

Žiga Šneiderja,

v Ljubljani na velkim tergi Nr. 238

priporoči svojo obilno zalogu mnogoverstnega blagá za možke in ženske, na drobno in na debelo, kakor: *tifel*, *kalmuk*, *štruk*, *toskin*, *špangolet*, *molton*, razne sorte *flanelo*, *vadmol*, *piket*, *trak*, *parhent*, *tibet*, *merinos*, *orlean*, *gladek* in pisan *iris*; potem židane, pavolnate in druga

plemena *podjopče*, *platna* in *nápolplatna*, razne *katone*, *manšester*, *berkal*, *mušlin*, *otročje kapice*, *nogovice*, *trakove*, *gumbe*, *spice* in veliko nabéro druga blagá. *Nemško* in *rumberško platno*, perte za mize in razne *obrisala* i. t. d.

Med vsim priporočí zgorej imenovana štacuna pa nar bolj *Reihenberske sukna*.

S tem oznanilam so povabljeni kramarji in drugi kupci sèm pogostama kupovati hodit, kjer bodo gotovo po nizki ceni, kar se bo dalo, in z dobrim blagam postreženi.

(48.) (3)

Oznanilo izposojivnega bukviša.

Janez Giontini,

bukvar in kupčevavec z musicalijami, zémeljskimi obrázi, s papirjem in pripravami za pisanje v Ljubljani oznani, de je z

velikim izposojivnim bukvišem

(v mestu, na velikim tergu Nr. 237)

častitim prijatljam literature vsakdan od 8. ure zjutrej do 8. ure svečér (razun nedelj in praznikov) postréči pripravljen.

To napravo se blagorojenim žlahtnim gospodam in častitim bravcam obilno, zbrano bukviše ali bibliotéka v prostovoljno rabo ponudi.

Veliko skazo ali katalóg,

(ki obséže bliso 7000 zvézkov v 25 rasdélkah) je za 30 kr. na pródaj. Vsako leto bo prišlo kazalo bukev na svitlo, ki se bodo še dokupile. Pogodbe za bravce so razložno v tem katalógu razložene. Plačilo za branje je s pogledom na bukve, ktere se ponudijo, prav majhno, ker se plača:

a) za ene bukve na dan ali za 5 na enkrat v tédnju:

za 1 leto	7	gold.	—	kraje.
” 6 mescov	3	”	50	”
” 4 tédne	—	”	40	”
” 14 dni	—	”	24	”
” 1 dan	—	”	2	”

b) za 2 bukve na dan ali za 10 na enkrat v tédnju:

za 1 leto	11	gold.	—	kraje.
” 6 mescov	5	”	50	”
” 4 tédne	1	”	—	”
” 14 dni	—	”	36	”
” 1 dan	—	”	4	”

c) za 3 bukve na dan ali za 15 na enkrat v tédnju:

za 1 leto	15	gold.	—	kraje.
” 6 mescov	7	”	50	”
” 4 tédne	1	”	24	”
” 14 dni	—	”	50	”
” 1 dan	—	”	6	”

Zaára se 1 zvézek s 30 kr., ki se pa nazadnje nazáj plačajo.

Obilnost té bibliotéke mi storí mogoče, tudi častitim prijatljam branja na dežéli, v toplicah, blizej ali dalje menj ali več bukev za menj ali več časa s prav prostimi pogodbami pošiljati.